

17.8.2009

Dnro 3379/4/07

Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Jukka Lindstedt

Esittelijä: Oikeusasiamiehensihteeri Juha Niemelä

ASIANOSAISTA EI KUULTU TYÖSUOJELUASIASSA

1 KANTELU

Kantelija arvosteli 1.11.2007 päivätyssä kirjeessään Uudenmaan työsuojelupiirin ja sen tarkastajan menettelyä hänen irtisanomisasiansa selvittämisessä. Kantelijan mukaan työsuojelupiiri on toiminut asiassa epäammattimaisesti ja syyllistynyt virkavirheeseen tutkiessaan puutteellisesti hänen tekemänsä tutkintapyynnön.

Kantelija arvostelee muun muassa asiansa käsittelyn pitkää kestoja työsuojelupiirissä. Lisäksi hän ilmoittaa piirin jättäneen toimittamatta hänelle tiedoksi työsuojeluvaltuutetun asiassa antaman vastineen. Kantelijan mukaan tarkastaja ei ole ottanut tarkastuskertomusta laatiessaan huomioon hänen asiaan toimittamiaan todisteita vaan on perustanut ratkaisunsa työnantajapuolen virheellisiin lausumiin.

- - -

3 RATKAISU

3.1 Työsuojeluviranomaisten selvitykset

Uudenmaan työsuojelupiiri on selvityksessään selostanut työsuojelupiirien tehtäviä yleisellä tasolla nyt esillä olevan kaltaisissa työsuojeluasioissa. Piirin mukaan sen tehtävänä on valvoa, että työnantaja noudattaa työsuojelulainsäädäntöä ja valvonnan kautta vaikuttaa työnantajan toimintaan siten, ettei työntekijöiden terveys työssä vaarannu. Lisäksi sen on tehtävä ilmoitus poliisille esitutkintaa varten, jos on todennäköisiä perusteita epäillä, että työsuhteen aikana tai työsuhdetta päätettäessä on tehty työsuojeluviranomaisen valvottavana olevassa laissa tai rikoslaissa rangaistavaksi säädetty teko.

Työsuojelupiirin mukaan sillä ei ole ollut valvonnallisin keinoin mahdollisuutta vaikuttaa kantelijan työsuhteen voimassa ollessa kokemiin epäkohtiin, kun hänen työsuhteensa oli päättynyt asian tultua työsuojelupiirin käsiteltäväksi.

Muilta osin piiri toteaa asian selvittelyssä tulleen ilmi kantelijan ja hänen työnantajansa erimielisyyksiä liittyen muun muassa työaikoihin ja lounastauko-oikeuteen. Ne eivät kuitenkaan sen mukaan ole peruste epäillä työnantajaa työsyrynnästä tai muusta epäasianmukaisesta teosta. Piiri katsoi, että kantelijan työpaikalla käyty yhteistoimintamenettely on ollut asianmukainen. Sen mukaan asiassa ei ollut

kaan todettavissa epäilyä kantelijan työnantajan syyllistymisestä työsyRJintään tai muuhun rangaista-vaan menettelyyn, josta piirin olisi lain mukaan tehtävä poliisille ilmoitus esitutkintaa varten.

Sosiaali- ja terveysministeriön työsuojeluosasto viittaa työsuojelupiirin selvitykseen ja toteaa näke-myksenään, että piirin toimenpiteet asiassa ovat olleet siten riittäviä, että ne vastaavat vallitsevaa valvontakäytäntöä. Mitään lainvastaista ei asiassa ole toistaiseksi havaittu.

3.2

Työsuojelupiirin menettelyn arviointia

Totean aluksi, että kantelija on kirjoituksessaan toivonut oikeusasiamies Riitta-Leena Paunion käsit-televän tämän asian. Oikeusasiamiesten keskenään sopiman työnjaon mukaisesti muun muassa työsuojelualan kantelut kuuluvat kuitenkin allekirjoittaneen apulaisoikeusasiamiehen ratkaistaviin asi-oihin.

Asiassa on nyt siis arvioitavana Uudenmaan työsuojelupiirin menettely kantelijan sille tekemän työ-suojeluilmoituksen johdosta. Kantelija on kirjoituksessaan arvostellut myös entisen työnantajansase-kä ammattiliittonsa toimia asiassa. Totean tältä osin vielä selvennykseksi, että kantelijan työnantaja ei yksityisenä liikkeenharjoittajana kuulu oikeusasiamiehen valvontavallan alaisuuteen, kuten eivät myöskään ammattiyhdistysliikkeet.

Saamani selvityksen perusteella kantelija otti ensimmäisen kerran yhteyttä työsuojelupiiriin asiassaan marraskuussa 2006 ja sai piiristä ohjeita asian vireillepanoon. Hän toimitti ensimmäisen tutkintapyyntönsä piiriin maaliskuun alussa 2007. Se ei kuitenkaan ollut piirin käsityksen mukaan riittävän yksilöi-ty. Kantelijan toinen tutkintapyyntö toukokuun alussa 2007 johti sen sijaan selvitystyön käynnistämi-seen. Tarkastajan asiasta laatima tarkastuskertomus valmistui 15.10.2007 eli viisi kuukautta sanotun toisen tutkintapyyntönsä vireille tulon jälkeen.

Kantelijan kannalta tarkasteltuna asia oli siis ajankohtainen ja vireillä lähes vuoden ajan. Käsitykseni mukaan Uudenmaan työsuojelupiiri on kuitenkin toiminut harkintavaltansa puitteissa edellyttäessään kantelijan yksilöivän asiaansa tarkemmin. Edelleen katson, että työsuojelupiiriin voidaan katsoa käsi-telleen kantelijan toukokuussa jättämän tutkintapyyntönsä kohtuullisessa ajassa ottaen huomioon asian laajuus.

Asiassa käytettävissäni olevan selvityksen perusteella katson Uudenmaan työsuojelupiiriin toimineen harkintavaltansa puitteissa myös katsoessaan, että se ei voi enää valvontatoimin vaikuttaa kantelijan kokemiin epäkohtiin ja arvioidessaan, että työsuhteen päättämisen osalta ei ollut todettavissa epäilyä työnantajan rangaistavasta menettelystä. Näiltä osin asia ei näin ollen anna minulle aiheutta enempään toimenpiteisiin.

Totean kuitenkin, että kantelija on kirjoituksessaan todennut, että työsuojelupiiri ei varannut hänelle tilaisuutta antaa lausuntoa työsuojeluvaltuutetun asiaan 17.8.2007 antaman vastineen johdosta. Työ-suojelupiiri ei ole selvityksessään ottanut kantaa väitteeseen. Tarkastajan 15.10.2007 antamassa tarkastuspöytäkirjassa todetaan nimenomaisesti, että työnantaja antoi asiassa vastineensa 28.6.2007 ja että se on toimitettu kantelijalle kommentoitavaksi. Lisäksi kertomuksessa todetaan, että työsuojeluvaltuutettu oli antanut asiassa selvityksensä, mutta ei mainita siitä, että myös se olisi toimitettu kantelijalle kommentoitavaksi.

Sanotussa vastineessaan työsuojeluvaltuutettu oli omalta osaltaan vastannut kolmeen työsuojelupiiriin 11.6.2007 päivätyssä selvityspyyntönsä esittämästä kymmenestä kysymyksestä. Työsuojeluvaltuutet-

tu oli osittain viitannut työnantajan antamiin vastauksiin eikä hänen vastauksissaan käsitykseni ollut sellaista asian ratkaisun kannalta olennaista tietoa, joka ei olisi ilmennyt muusta materiaalista.

Tarkastuskertomuksessa todetaan kuitenkin, että tarkastuskertomus perustuu muun muassa edellä mainittuihin kirjallisiin selvityksiin. Näin ollen siis myös työsuojeluvaltuutetun antama selvitys on ollut osaltaan vaikuttamassa asian ratkaisuun. Käsitykseni mukaan Uudenmaan työsuojelupiirin olisikin tullut hallintolain 34 §:n mukaisesti varata kantelijalle nimenomaisesti tilaisuus antaa lausuntonsa myös työsuojeluvaltuutetun asiaan antamasta vastineesta.

3.3

Toimenpide

Saatan jaksossa 3.2 esittämäni käsityksen hallintolain 34 §:n mukaisesta asianosaisen kuulemisen laiminlyönnistä Uudenmaan työsuojelupiiriin tietoon. Tässä tarkoituksessa lähetän sille jäljennöksen päätöksestäni. Lähetän päätökseni tiedoksi myös sosiaali- ja terveysministeriön työsuojeluosastolle.